

**Земельна реформа в Україні та зарубіжних країнах :
анотований бібліографічний список**

2020. – Вип. 10 (жовтень). – 20 с.

1. **Богіра М. Особливості управління земельними ресурсами об'єднаних територіальних громад** / М. Богіра // Вісн. Львів. нац. аграр. ун-ту. Архітектура і с.-г. буд-во. — Львів, 2019 . — № 20. — С. 99–102. ***Шифр зберігання в Бібліотеці : Бп16723-20** З'ясовано, що вся сукупність дій, пов'язаних із управлінням земельними ресурсами об'єднаних територіальних громад (ОТГ), повинна ґрунтуватися на певній принциповій основі та спиратися не лише на загально-юридичні, а й специфічні земельно-правові принципи, а також будуватися на обов'язковості громадської участі та демократичності узгодження процесу прийняття управлінських рішень. Оновлене, публічне управління земельними ресурсами територіальних громад забезпечить самодостатність сільських територіальних громад, що дасть змогу не лише знизити навантаження на бюджетну систему, а й стимулюватиме активізацію місцевих громад до участі в розвитку власної території, підвищення ефективності використання фінансових та інших ресурсів.*

2. **Бондаренко В. М. Ефективне використання сільськогосподарських земель як фактор забезпечення сталого розвитку сільських територій** / В. М. Бондаренко, О. В. Бондаренко // Агросвіт. — 2020. — № 13/14. — С. 12-17. *Охарактеризовано забезпечення сталого розвитку сільських територій на основі регіонального економічного зростання і посилення державної підтримки сільської економіки, яка дозволить уповільнити процеси депопуляції і стабілізувати демографічну ситуацію в сільській місцевості, підвищити рівень зайнятості працездатних сільських жителів, скоротити частку сільського населення з доходами нижче величини прожиткового мінімуму, модернізувати соціальну*

інфраструктуру, поліпшити доступ селян до суспільних послуг і підвищити рівень благоустрою сільських поселень.

3. **Бондарчук Н. В. Державне регулювання інвестиційної діяльності в сільському господарстві / Н. В. Бондарчук // Публ. упр. і адміністрування в Україні. — 2020. — Вип. 17. — С. 36-40.** *Констатовано, що сутність державного регулювання інвестиційної діяльності в сільському господарстві полягає у відповідному створенні умов реалізації і перерозподілу інвестиційних потоків та їх спрямування в найбільш привабливі об'єкти інвестиційної діяльності. Отже, питання державного регулювання інвестиційної діяльності в сільському господарстві є ключовими в реалізації національних інтересів України.* Текст : <http://www.pag-journal.iei.od.ua/archives/2020/17-2020/8.pdf>

4. **Бородіна О. М. Убезпечення сільського способу життя: європейська політика, орієнтири для України / О. М. Бородіна // Економіка АПК. — 2020. — № 2. — С. 20-32.** *Мета статті - здійснити науково-прикладний аналіз сутності європейської політики захисту сільської місцевості і механізмів її реалізації для залучення уваги в Україні до цієї міждисциплінарної проблеми, громадського усвідомлення її значення і розробити пропозиції про можливості адаптації європейських підходів з огляду на специфіку сільського способу життя в умовах сучасних реформ, зокрема адміністративно-територіального устрою та децентралізації влади.*

5. **Буяк Л. М. Особливості оцінки земель сільськогосподарського призначення / Л. М. Буяк, К. М. Пришляк, О. С. Башуцька // Вісн. Хмельниц. нац. ун-ту. Екон. науки. — 2019. — № 6. — С. 256-262.** *Розкрито теоретичні положення щодо оцінювання земель сільськогосподарського призначення. Проаналізовано особливості оцінювання сільськогосподарських земель. Досліджено процес еволюції визначення вартості земель сільськогосподарського призначення від первіснообщинного ладу до сьогодення. Досліджено особливості розвитку способів оцінювання земель в різні періоди*

і наведено ті способи, які найкраще дозволять визначити вартість національного багатства країни.

6. Ганський О. Закон гектара : чому Україна поки не готова до відкриття ринку землі [Електронний ресурс] / О. Ганський // Україна молода. – 2020. – 6 жовт. – Електрон. дані. *Йдеться про те, що до скасування мораторію на продаж земель сільськогосподарського призначення залишилося трохи більше, ніж півроку. Частина підзаконних актів, необхідних для повноцінного функціонування ринку землі, перебуває на стадії підготовки. Втім експерти доволі часто розходяться у своїх висновках, які норми мають містити ці документи. Одне з найдражливіших питань, яке перебуває у фокусі уваги аграрних експертів, — першочергове право орендаря на викуп землі. Внесення цього пункту у закон було головним чином соціальним аспектом. Цей та й інші подібні пункти доволі гостро критикує великий аграрний бізнес. За словами аграрних експертів, як тільки ідея скасування земельного мораторію отримала своє втілення, деякі аграрні холдинги придумали дотепну схему, як пристосуватися до законодавства. Вони переуклали договори оренди з людьми і продовжили їх на 25 - 40 років, а орендну плату підняли мінімально. Тим часом у Національному банку України вважають, що земельна реформа надасть додаткового імпульсу для активного кредитування агропідприємств. «Національний банк долучився до зустрічі зі Світовим банком, присвяченої обговоренню процесу впровадження земельної реформи в Україні. Під час зустрічі учасники обговорили шляхи досягнення переваг земельної реформи, зокрема, збільшення кількості робочих місць та добробуту на сільських територіях, а також забезпечення захисту навколишнього середовища», — повідомляють у регуляторі. Національний банк підтримує проведення земельної реформи, адже у підсумку вона сприятиме покращанню умов фінансування підприємств агросектору.*

Текст :

<https://umoloda.kyiv.ua/number/3645/159/150667/>

7. Гафурова О. В. Вплив євроінтеграційних та міжнародних зобов'язань на розвиток аграрного законодавства України / О. В. Гафурова // Право. Людина. Довкілля. — 2019. — Т. 10, № 3. — С. 14-20.
Проаналізовано вплив євроінтеграційних та міжнародних зобов'язань на розвиток аграрного законодавства України на прикладі законопроектів, зареєстрованих у Верховній Раді України (ВР України). З метою вирішення соціальних проблем селян запропоновано на законодавчому рівні закріпити поняття «соціальний розвиток сільських територій», а також окреслити заходи, за допомогою яких в межах політики сільського розвитку можуть бути вирішені соціальні проблеми села. Доведено необхідність розроблення та прийняття Загальнодержавної програми сільського розвитку, яка мала б довгостроковий період виконання, здійснювалася центральними та місцевими органами виконавчої влади і затверджувалася Законом України. Вказане кореспондується із механізмом, який застосовується в рамках політики сільського розвитку ЄС.

8. Головка Р. А. Обґрунтування моделі страхового кооперативу в системі ризик-менеджменту фермерських господарств / Р. А. Головка // Агросвіт. — 2020. — № 8. — С. 130-135.
Обґрунтовано, що фінансова стійкість фермерських господарств під час управління ризиками шляхом створення страхового кооперативу забезпечується можливістю субсидування державою не тільки витрат з управління ризиком, але й прямою компенсацією збитку, використанням коштів кооперативу вищого рівня, диференційованою участю регіональних бюджетів у субсидуванні кооперативних внесків.

9. Гречанюк У. Ринок землі — через референдум [Електронний ресурс] / Устина Гречанюк // Сіл. вісті. — 2020. — 2 жовт. (№ 75). — Електрон. дані.
Йдеться про те, що Велика палата Конституційного суду мала почати розгляд об'єднаного подання 48 і 53 народних депутатів щодо конституційності Закону, який відкриває ринок землі в Україні. Однак судді ухвалили рішення відкласти засідання, оскільки не з'явився один з учасників

провадження — представник Президента у КС Федір Веніславський. Текст: <http://www.silskivisti.kiev.ua/19823/index.php?n=46809>

10. Деледивка С. Земельне питання у об'єктах зовнішнього рекламування [Електронний ресурс] / Сергій Деледивка // Юрид. газ. – 2020. – 8 верес. (№ 17). – Електрон. дані. За словами автора статті, суспільні відносини у сфері розміщення реклами характеризуються багатоаспектним змістом, маючи у своїй основі економічне, адміністративне, юридичне та інші підґрунтя. Реалізація договору розміщення реклами часто супроводжується необхідністю укладання супутніх договорів, зокрема, договору оренди земельної ділянки. Аналіз чинних нормативно-правових актів дозволив дійти висновку про наявність цілої низки колізійних питань щодо порядку оформлення відносин землекористування у разі встановлення рекламних конструкцій, а судова практика з цього питання не є усталеною. Вказано, що згідно з уніфікованими визначеннями нерухомого майна, що містяться в законодавстві, нерухоме майно — це земельні ділянки, а також об'єкти, розташовані на земельній ділянці і невід'ємно пов'язані з нею, переміщення яких є неможливим без їх знецінення та зміни їх призначення, а також інше майно, що згідно із законодавством належить до нерухомого майна. Відповідно до ст. 1 Закону України «Про рекламу», зовнішня реклама — це реклама, що розміщується на спеціальних тимчасових і стаціонарних конструкціях-рекламоносіях, розташованих на відкритій місцевості, а також на зовнішніх поверхнях будинків, споруд, елементах вуличного обладнання, над проїжджою частиною вулиць і доріг. З наведеного законодавчого визначення понять «нерухоме майно» та «зовнішня реклама» вбачається, що такий вид рекламоносіїв, як спеціальні стаціонарні конструкції, розташовані на відкритій місцевості, у деяких випадках можуть мати нерозривний зв'язок із землею та наділятися статусом нерухомого майна.

Текст: <https://yur->

gazeta.com/publications/practice/zemelne-agrarne-pravo/zemelne-pitannya-u-obektah-zovnishnogo-reklamuvannya.html

11. Демчишак Н. Б. Цифровізація аграрного сектору в умовах відкриття ринку землі в Україні / Н. Б. Демчишак, О. О. Радух, В. М. Гриб // Агросвіт. — 2020. — № 12. — С. 10-18. *Проаналізовано історію формування українського ринку землі та основні засади профільного Закону, що регулює обіг земель сільськогосподарського призначення. Проведено діагностування потенційних наслідків зняття мораторію на купівлю-продаж земель сільськогосподарського призначення та відкриття ринку землі в Україні.*

12. Дриженко О. А. Стан державної підтримки інновацій у сільському господарстві України / О. А. Дриженко // Вісн. Хмельниц. нац. ун-ту. Екон. науки. — 2019. — № 6. — С. 59-62. *Розглянуто основний понятійний апарат інновацій у сільському господарстві та сучасний стан державної підтримки інновацій у цій галузі. Наведено систему розподілу видатків державного бюджету України на наукову сферу за головними розпорядниками. Досліджено динаміку обсягів забезпечення програм державної підтримки заходів в агропромисловому комплексі України. Проаналізовано видатки державного бюджету, що направлені на забезпечення програм державної підтримки заходів в агропромисловому комплексі України.*

13. Дюк А. А. Соціально-економічна результативність підприємницького господарювання у розвитку села: аспект зайнятості / А. А. Дюк // Підприємництво та інновац. — 2020. — № 11, ч. 1. — С. 80-87. *Здійснено теоретико-практичне оцінювання соціально-економічної результативності підприємницького господарювання у розвитку села щодо сучасних аспектів зайнятості населення та мотивації праці.*
Текст : <http://www.ei-journal.in.ua/index.php/journal/article/view/270/264>

14. Екологічне та земельне право України : тест. завдання : навч.-метод. посіб. / Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, Юрид. ф-т, Каф. публ.

права. — Чернівці : Рута, 2020. — 279 с. — **Шифр зберігання в Бібліотеці : А 807248** Навчально-методичний посібник "Екологічне та земельне право України" підготовлений авторитетними фахівцями Чернівецького національного університету імені Ю. Федьковича із вищезазначених дисциплін, має своєю метою створення додаткових умов для успішного опанування студентами знаннями, вміннями та навичками з дуже важливого сегменту їх фахової підготовки. Авторами посібника були творчо використані найкращі вітчизняні та європейські напрацювання з відповідної сфери знань.

15. **Ковалів О. Конституційна правда лікує земельні рани** / Олександр Ковалів // Уряд. кур'єр. — 2020. — 24 верес. (№ 186). — С. 6. *Йдеться про проблеми удосконалення земельного законодавства, зокрема, приведення у відповідність до положень Конституції України деяких законодавчих актів, ухвалених останнім часом Верховною Радою України (ВР України). Наголошено, що успішне завершення земельної реформи в Україні можливе лише на механізмах повноцінної й комплексної інституалізації чинних норм Конституції, що забезпечить захист прав всіх суб'єктів власності і господарювання.* Текст: <https://ukurier.gov.ua/uk/articles/konstitucijna-pravda-likuye-zemelni-rani/>

16. **Ковалів О. Конституційне приземлення триває** / Олександр Ковалів // День. — 2020. — 6 жовт. (№ 188). — Електрон. дані. *Висвітлено інформацію стосовно того, що Конституційний Суд України приступив до розгляду двох земельних справ за конституційними поданнями 53 народних депутатів щодо відповідності Конституції України (конституційності) Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо умов обігу земель сільськогосподарського призначення» від 31 березня 2020 року № 552-IX, окремих положень Земельного кодексу України, і відразу ж переніс його розгляд на невизначений термін, оскільки представник Президента України не з'явився*

17. Кресь О. В. Правове регулювання мораторію на продаж земель в Україні / О. В. Кресь // Право. Людина. Довкілля. — 2019. — Т. 10, № 2. — С. 105-112. *За результатами дослідження встановлено, що землі сільськогосподарського призначення є основним засобом виробництва у сільському господарстві, що є головною особливістю зазначеної категорії земель, і зумовлює встановлення особливого правового режиму використання та недопущення вилучення їх із сільськогосподарського обігу. Визначено, що мораторій не може поширюватися на земельні ділянки приватної власності, при наданні яких у власність було встановлене інше цільове призначення ніж «для ведення товарного сільськогосподарського виробництва», виокремлено чотири виключення, які допускають відчуження та зміну цільового призначення земельних ділянок. Наведено приклади європейських держав, в яких успішно працює прозорий ринок земель сільськогосподарського призначення (Німеччина, Франція, Польща, Данія). Визначено, що формування ринку земель є необхідною складовою для подальшого розвитку ринкової економіки в Україні, саме тому необхідно створити потужну законодавчу базу для того, щоб ринок був ефективним, максимально прозорим та конкурентним.*

18. Курман Т. В. Щодо окремих питань законодавчого забезпечення сучасного сільськогосподарського виробництва / Т. В. Курман // Право. Людина. Довкілля. — 2019. — Т. 10, № 2. — С. 37-44. *Розглянуто питання законодавчого забезпечення сучасного сільськогосподарського виробництва в аспекті його сталого розвитку. Проаналізовано стан законодавства, що забезпечує функціонування сільгоспвиробництва за сучасних умов, виокремлено його характерні риси й особливості. Наголошено та всебічно розглянуто такі риси, як відсутність єдиного спеціального нормативно-правового акта, нормами якого були б урегульовані відносини у сфері сталого розвитку сільськогосподарського*

виробництва, чисельність, комплексність, динамічність, актуалізація значення норм міжнародно-правового характеру тощо. Встановлено, що законодавство у досліджуваній сфері є величезним за обсягом, комплексним масивом нормативного матеріалу, як зі сфери аграрного права, так і інших галузей національного права, і потребує вдосконалення. Визначено, що вдосконалення має відбуватися таким чином, щоб нормативно-правові акти забезпечували якість, стабільність, узгодженість та системність регулювання. Зауважено, що йдеться про якісну юридично-законодавчу діяльність, результатом якої стане створення ефективного та дієвого механізму правового забезпечення сталого розвитку сільськогосподарського виробництва. Запропоновано прийняття Закону України «Про сталий розвиток сільських територій», окремий розділ якого має бути присвячено врегулюванню відносин у сфері забезпечення сталого розвитку сільськогосподарського виробництва, розроблено його структуру.

19. **Липницька Є. О. Суспільні потреби у відносинах відчуження земельних ділянок приватної власності / Є. О. Липницька // Приват. та публіч. право. — 2019. — № 2. — С. 80-84.** Проаналізовано законодавчо закріплені види суспільних потреб, для забезпечення яких допускається відчуження земельної ділянки, що перебуває у приватній власності. Звернено увагу на основні недоліки законодавства щодо визначення таких потреб. Розглянуто основні наукові підходи щодо доцільності закріплення переліку видів суспільних потреб на законодавчому рівні. Текст : http://pp-law.in.ua/archive/2_2019/17.pdf

20. **Лукіянчук А. А. Напрями використання державної підтримки розвитку ресурсного потенціалу аграрного сектору / А. А. Лукіянчук // Вчені зап. Тавр. нац. ун-ту ім. В. І. Вернадського. Серія : Держ. упр. — 2019. — Т. 30 (69), № 3. — С. 123-127.** Визначено, що в державному регулюванні відтворення ресурсного потенціалу аграрного сектору властивість емерджентності його ресурсного потенціалу активно виявляється і в процесах його відтворення, і під час його активного

ефективного використання в процесі виробництва сільгосппродукції, коли підсистеми системи ресурсного потенціалу об'єднуються в єдиний організаційно-економічний механізм. Запропонована послідовність дій організаційно-економічного механізму відтворення ресурсного потенціалу також повинна мати циклічну організацію, але прагнути при цьому до постійного розвитку. Текст :

http://www.pubadm.vernadskyjournals.in.ua/journals/2019/3_2019/23.pdf

21. **Малахова С. Особливості розрахунку вартості земельної ділянки для будівництва та обслуговування житлового будинку / С. Малахова // Вісн. Львів. нац. аграр. ун-ту. Архітектура і с.-г. буд-во. — Львів, 2019. — № 20. — С. 70–77. *Шифр зберігання в Бібліотеці : Бп16723-20***
Йдеться про те, що у зв'язку зі стрімким розвитком ринку земельних відносин зростає попит на проведення якісного оцінювання земельних угідь. Незалежне грошове оцінювання земельних ділянок – це вельми затребувана процедура в сучасному суспільстві, важлива інформація про оцінку ділянки, без якої неможливо здійснювати маніпуляції із землею, особливо, коли кожна сторона хоче прийняти економічно вигідне рішення. Тому встановлення найкращого і найбільш ефективного використання земельної ділянки є необхідним і обов'язковим етапом у визначенні її ринкової вартості.

22. **Микула Р. В. Інноваційна діяльність як стимулятор розвитку АПК / Р. В. Микула, В. Д. Залізко // Причорномор. екон. студії. — 2019. — Вип. 46, ч. 1. — С. 108-112.**
Метою статті є всебічне висвітлення інноваційної діяльності у контексті стимулятора розвитку аграрно-промислового комплексу. Розуміючи важливість потреби у вирішенні проблем, з якими стикаються аграрні підприємства через свою науково-технічну відсталість, та потребу в науковому та практичному аналізі значущості впровадження інновацій, запропоновано власні методи та засоби для імплементації сучасних технологій у життя. Розглянуто результати впровадження технологій за кордоном та наведено конкретні приклади, які вже були реалізовані або знаходяться в процесі реалізації в

http://www.bses.in.ua/journals/2019/46_1_2019/21.pdf

23. Могильний О. М. Аналітичний потенціал абстрактно-логічного методу дослідження у сфері аграрної політики / О. М. Могильний // Економіка АПК. — 2020. — № 5. — С. 22-33. *Мета статті – висвітлити аналітичний потенціал абстрактно-логічного методу дослідження аграрної політики в частині дотримання універсальної закономірності щодо відповідності аграрних відносин характеру і рівню розвитку продуктивних сил під час проведення земельних реформ та їх соціально-економічні наслідки. Висвітлено аналітичні можливості комплексного застосування прийомів абстрактно-логічного методу дослідження аграрної політики за останні півтора століття в контексті дотримання універсальної закономірності щодо адекватності аграрних відносин рівню і характеру розвитку продуктивних сил на селі внаслідок земельних трансформацій, які проводилися метрополіями в регіонах теперішньої України.* Текст : <http://eapk.org.ua/contents/2020/05/22>

24. Настіна О. І. Передача земель державної власності у власність територіальних громад як підстава виникнення права комунальної власності на землю в Україні / О. І. Настіна // Право. Людина. Довкілля. — 2019. — Т. 10, № 3. — С. 42-48. *Визначено, що для реалізації права комунальної власності на землю поза межами населених пунктів є необхідним прийняття спеціального нормативно-правового акта, за яким представницькі органи об'єднаних територіальних громад (ОТГ) отримають повноваження реалізовувати права власника територіальної громади на землі сільськогосподарського призначення в межах та поза межами населеного пункту, а також матимуть інструменти управління землями комунальної власності ОТГ.*

25. Нежевело В. В. Процесуальна забезпеченість прав орендарів у разі використання земельних ділянок для ведення фермерського

господарства / Валентина Вікторівна Нежевело // Вісн. Харків. нац. ун-ту внутр. справ : зб. наук. пр. – Харків, 2019. – № 3(86). – С. 32-39. **Шифр зберігання в Бібліотеці: Бп14511-3(86)** Проаналізовано наукові, зокрема правничі дослідження щодо реалізації прав орендарів земельних ділянок, які, будучи громадянами України, укладали договори оренди земельних ділянок, необхідних їм для створення та ведення фермерських господарств, що здійснено з метою захисту процесуальних прав фізичних осіб під час вирішення земельних спорів. Досліджено стан наукової доктрини та законодавчі гарантії у сфері забезпечення, в тому числі процесуального, й захисту прав учасників орендних правовідносин. Окреслено головні проблеми та недоліки чинного законодавства щодо процесуальної забезпеченості прав орендарів земельних ділянок, що використовуються для ведення фермерського господарства.

26. **Новак Т. С. Конвенція Міжнародної організації праці № 184 «Про безпеку та гігієну праці в сільському господарстві» та законодавство України** / Т. С. Новак // Право. Людина. Довкілля. — 2020. — Т. 11, № 1. — С. 50-58. Проаналізовано Конвенцію Міжнародної організації праці № 184 «Про безпеку та гігієну праці у сільському господарстві» як одне з основних джерел міжнародно-правового регулювання відносин із охорони праці у сільському господарстві та визначено ступінь врахування її положень у національному законодавстві. Виявлено, що Конвенція № 184 має комплексний характер та охоплює фактично всі аспекти врегулювання відносин із охорони праці в сільському господарстві – від національної політики в галузі безпеки та гігієни праці, встановлення вимог безпеки при експлуатації обладнання, здійснення технологічних операцій в тваринництві й рослинництві, відображення особливостей праці неповнолітніх і жінок та до регламентації питань організації робочого часу, страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань. Цей міжнародний акт фактично закладає галузеві основи охорони праці у сільському господарстві нашої держави, а

виконання взятих на себе Україною зобов'язань за ним – умовою забезпечення конституційного права осіб, зайнятих у сільськогосподарському виробництві, на належні, безпечні та здорові умови праці.

27. **Новак Т. С. Основні принципи аграрно-правового інституту охорони праці у сільському господарстві** / Т. С. Новак // *Право. Людина. Довкілля*. — 2019. — Т. 10, № 3. — С. 21-27. *Встановлено, що принципи охорони праці у сільському господарстві виражаються двояко: як шляхом безпосереднього формулювання їх у нормах права, так і через виведення зі змісту нормативно-правових актів. Зроблено висновок, що принципи охорони праці у сільському господарстві як основні ідеї, вихідні положення, що визначають спрямованість і зміст нормативно-правового регулювання цієї сфери, текстуально закріплені в нормативно-правових актах як різної юридичної сили, так і різної галузевої належності на: конституційному, міжнародному рівні, у основних нормативно-правових актах трудового права, у тому числі актах соціального партнерства галузевого рівня. Запропоновано для підвищення ефективності правового регулювання відносин у сфері охорони праці в сільському господарстві визначити та закріпити (на рівні нової Концепції з організації охорони праці у сільському господарстві) спеціальні принципи правового регулювання, які б відображали галузеві особливості та відповідали міжнародним стандартам з охорони праці.*

28. **Петруха С. В. Сучасні виклики сталому розвитку аграрного сектору економіки України: теоретико-концептуальні аспекти** / С. В. Петруха, Б. В. Стахов // *Агросвіт*. — 2020. — № 8. — С. 49-71. *Визначено ефективність використання аграрним сектором національної економіки потенціалу, наданого Угодою про асоціацію між Україною та Європейським Союзом, у контексті забезпечення оптимуму між екологічним, соціальним та економічним аспектами його розвитку, низького рівня кризогенної*

чутливості, застосовуючи як "подразник" протиепідемічний режим, спричинений пандемією коронавірусу COVID-19.

29. **Поперечний С. І. Актуальні проблеми державного регулювання сільського господарства України** / С. І. Поперечний, О. С. Саламін // Підприємництво та інновац.— 2020. — № 11, ч. 1. — С. 107-112. *Обґрунтовано доцільність сприяння державною регуляторною політикою формуванню саморегульованих економічних систем, у яких без прямого державного регулювання формувалися би прийнятні і стабільніші ціни.* Текст : <http://www.ei-journal.in.ua/index.php/journal/article/view/274/268>

30. **Правдюк Н. Л. Аналітичне забезпечення антикризового управління агроформувань** / Н. Л. Правдюк // Економіка АПК. — 2020. — № 2. — С. 33-44. *Визначено методичні підходи до формування інформації, яка забезпечує виявлення проблемних аспектів кризового стану аграрних підприємств, надає можливість системного аналізу їх фінансових показників, сприяє визначенню дії факторів впливу на фінансових стан та слугує основою для ефективного управління.*

31. **Розвиток особистих селянських господарств та їх трансформація у сімейні фермерські господарства** / Д. В. Неміш, М. В. Савка, І. Ф. Баланюк, Д. І. Шеленко // Економіка АПК. — 2020. — № 2. — С. 54-67. *Розкрито та проаналізовано становище особистих селянських господарств за сучасних умов господарювання. Показано приклад дій особистих селянських господарств за рівнем доходу від продажу сільськогосподарської продукції. Наведено основні напрями, інституційні передумови та можливості трансформації особистих селянських господарств у підприємницькі структури.*

32. **Саковська О. М. Диверсифікація діяльності як основа розвитку сільськогосподарських кооперативів** / О. М. Саковська // Агросвіт. — 2020. — № 7. — С. 48-54. *Зазначено, що об'єктивну і чітку ідентифікацію функцій діяльності сільськогосподарських кооперативів у межах сільських територій доцільно використовувати для визначення*

напрямів державної підтримки кооперації в рамках реалізації місцевих та регіональних програм розвитку сільського господарства та сільських територій.

33. Самойленко Т. Г. Проблеми та перспективи розвитку інноваційної економіки в аграрній сфері України / Т. Г. Самойленко // Бізнес-навігатор. — 2019. — Вип. 3, ч. 1. — С. 58-61. Розглянуто основні проблеми та перспективи розвитку інноваційної економіки в аграрному секторі України. Доведено необхідність прискореного переходу на нову стратегію інноваційного розвитку АПК регіону, орієнтованого на довгостроковий період, і вироблення нових підходів, адекватних такій стратегії, з урахуванням особливостей регіону. Текст : http://business-navigator.ks.ua/journals/2019/52_1_2019/13.pdf

34. Свиноус Н. І. Роль і місце інвестицій у відтворювальному процесі сільськогосподарських підприємств / Н. І. Свиноус // Агросвіт. — 2020. — № 13/14. — С. 96-103. Встановлено, що інвестування як процес — це взаємодія між двома суб'єктами щодо залучення додаткових ресурсів з метою приросту капіталу. Водночас процес інвестування зумовлений можливостями створення не лише відповідного обсягу додаткових ресурсів, але й обсягу, більшого від початкової величини. Отже, в інвестуванні та виробництві є спільна зацікавленість у забезпеченні ефективного відтворення. Процес приросту капіталу забезпечується у рамках державної інвестиційної політики фінансовими інститутами або товаровиробниками.

35. Світличний О. П. Набуття права власності на земельні ділянки за рішенням місцевих органів влади / О. П. Світличний, О. М. Коротун // Право. Людина. Довкілля. — 2020. — Т. 11, № 1. — С. 92-100. За результатами дослідження визначено, що сучасний стан механізму безоплатної приватизації земельних ділянок характеризується виключно адміністративно-управлінськими відносинами підпорядкування заявника волі суб'єкта владних повноважень та абсолютною невизначеністю підстав виникнення зобов'язальних відносин між ними, що породжує негативну

практику затягування розгляду звернень та безвідповідальності представників суб'єктів владних повноважень. Текст : <http://journals.nubip.edu.ua/index.php/Pravo/article/view/13842>

36. **Стале сільськогосподарське землекористування: реалії та перспективи розвитку** / за заг. ред. В. В. Макарової ; М-во освіти і науки України, Сум. нац. аграр. ун-т. — Суми : Унів. кн., 2020. — 89 с. : іл., табл. — **Шифр зберігання в Бібліотеці : A806239** Розглянуто питання розвитку системи сталого сільськогосподарського землекористування, зокрема, питання формування земельного капіталу, розвитку землеустрою та впливу еколого-економічних трансформацій на провадження обмеженого землекористування в аграрній галузі.

37. **Стулина А. В честном паю** [Електронний ресурс] / Алена Стулина // Юрид. практика. – 2020. – 6 окт. (№ 40/41). - Електрон. дані. *Йдеться про проект Закону “Про приватизацію та порядок виділення громадянам України в натурі (на місцевості) земельних ділянок земель сільськогосподарського призначення, що перебувають в державній власності” (№ 4093). Зазначено, що підставою для виділення земельних ділянок стане рішення центрального органу виконавчої влади з питань земельних ресурсів у галузі земельних відносин та його територіальних органів. Вказано, що на уряд України покладається обов'язок завершити земельну реформу, яка розтягнута владою більш ніж на чверть століття, шляхом передачі в приватну власність громадянам України (в порядку приватизації) всіх земель сільськогосподарського призначення, що перебувають у державній власності.* Текст: <https://pravo.ua/articles/v-chestnom-paju/>

38. **Ступень М. Оцінка економічної ефективності сталого розвитку сільських територій** /М. Ступень // Вісн. Львів. нац. аграр. ун-ту. Архітектура і с.-г. буд-во. — Львів, 2019 . —№ 20. — С. 85-90 — **Шифр зберігання в Бібліотеці : Бп16723-20** Основною метою проведеного дослідження є оцінка економічної ефективності сталого розвитку сільських

територій, яка повинна враховувати не лише доходи, а й витрати діяльності суб'єктів господарювання в галузі сільського господарства, дасть змогу запропонувати нові підходи до розвитку сільських територій, які матимуть на меті стимулювання підприємницької активності та диверсифікацію зайнятості сільського населення.

39. Сучасна модель об'єднаних територіальних громад як чинник розвитку бізнесу на сільських територіях: європейсько-українські реалії / Т. О. Зінчук, М. М. Патинська-Попета // Проблеми економіки. — 2020. — № 2. — С. 111-118. *Визначено умови, перспективні напрями й інструменти створення та розвитку бізнесу в сільській місцевості з урахуванням європейського досвіду. Обґрунтовано необхідність стимулювання місцевих ініціатив для розкриття потенціалу аграрного виробництва та бізнесу з метою повного використання сприятливих для України умов світового ринку сільськогосподарської продукції. Аргументовано, що позитивних змін у розвитку сільських територій України можна досягти шляхом інвестування в інновації, у підтримку бізнесу, у людський капітал. На прикладі діяльності об'єднаних територіальних громад (ОТГ) Житомирської області наведено систему заходів щодо розвитку бізнесу на сільських територіях.* Текст : https://www.problecon.com/export_pdf/problems-of-economy-2020-2_0-pages-111_118.pdf

40. Сучасні технології землеустрою, кадастру та управління земельними ресурсами : зб. матеріалів VI Всеукр. наук.-практ. конф. студентів, аспірантів та молодих учених, (12 - 13 берез. 2020 р.) / М-во освіти і науки України, Нац. авіац. ун-т. — Київ, 2020. — 100 с. : іл., табл. — **Шифр зберігання в Бібліотеці : А806715** *Розглянуто широкий спектр сучасних проблем геодезії, фотограмметрії, землеустрою, земельного і містобудівного кадастру, управління земельними ресурсами, функціонування ринку землі, нормативної та грошової оцінки земельних ділянок.*

41. **Територіальний розвиток у системі земельного адміністрування регіонів** / [К. А. Мамонов та ін.] ; М-во освіти і науки України, Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ФОП Панов А. М., 2020. – 339 с. : іл., табл. **Шифр зберігання в Бібліотеці: A806778.** *Наведено аналіз досліджень з питань земельного адміністрування, створення сучасних моделей розвитку територій, у тому числі об'єднаних територіальних громад (ОТГ).*

42. **Україна має приєднатися до Європейського інституту лісу: Уряд схвалив відповідне рішення** [Електронний ресурс] // Юрид. газ. – 2020. – 24 верес. - Електрон. дані. *Повідомлено, що Кабінет Міністрів України (КМ України) 23 вересня 2020 року схвалив проект Закону України «Про приєднання України до Конвенції про Європейський інститут лісу». За словами міністра захисту довкілля та природних ресурсів України Романа Абрамовського, приєднання до Конвенції про Європейський інститут лісу буде корисним для України та дозволить впливати на політику роботи інституції. Це сприятиме активізації науково-дослідного потенціалу та ефективному об'єднанню наявних ресурсів багатьох європейських країн у сфері лісових наукових досліджень та передових методів і технологій лісоуправління.* Текст: <https://yur-gazeta.com/golovna/ukrayina-mae-priednatisya-do-evropeyskogo-institutu-lisu-uryad-shvaliv-vidpovidne-rishennya.html>

43. **Уркевич В. Використання земель с/г призначення: окремі правові висновки ВП ВС** [Електронний ресурс] / Віталій Уркевич // Юрид. газ. – 2020. – 1 жовт. - Електрон. дані. *За словами автора статті, земельні спори є одними з найпоширеніших серед справ, касаційний перегляд судових рішень у яких здійснює Верховний Суд України. Про це свідчать не лише статистичні дані (за період з 15 грудня 2017 р. лише Велика Палата Верховного Суду (ВП ВС) розглянула близько 900 таких справ), а й те, що, наприклад, у Касаційному господарському суді у складі Верховного Суду створена судова палата з розгляду справ щодо земельних*

відносин та права власності, судді якої спеціалізуються на вирішенні саме земельних спорів. Розглянуто окремі правові висновки ВП ВС у спрах щодо використання земель сільськогосподарського призначення, які є основною категорією у складі земельного фонду України. Текст: <https://yur-gazeta.com/dumka-eksperta/vikoristannya-zemel-silskogospodarskogo-priznachennya-okremi-pravovi-visnovki-vp-vs.html>

44. Юрченко І. В. Концепція ринкового обігу земель сільськогосподарського призначення / І. В. Юрченко // Економіка АПК. — 2020. — № 2. — С. 115-125. *Сформовано на основі міжнародного досвіду концепцію ринкового обігу земель сільськогосподарського призначення з визначенням його основних інструментів регулювання та інституціонального забезпечення. Розкрито основну проблему регулювання ринку земель сільськогосподарського призначення досліджуваних країн світу (Ізраїль, Німеччина, Польща, Румунія, США, Угорщина, Чехія, Франція, Японія).*

45. Яковенко Р. В. Соціальна відповідальність заходів державного регулювання стосовно сільського господарства України в умовах пандемії Covid-19 / Р. В. Яковенко // Агросвіт. — 2020. — № 13/14. — С. 72-77. *Наведено системні заходи, які відбуваються в новітній історії України і спрямовані на монополізацію сільського господарства, хоча в усьому світі воно є ринком продукції чистої/досконалої конкуренції. Завершальна стадія цих дій мала б відбутись під час карантину пандемії COVID-1.*

**Підготовлено Відділом інформаційного забезпечення органів влади
Національної бібліотеки України імені Ярослава Мудрого
Відповідальний за випуск Н. Я. Зайченко
16 жовтня 2020 р.**

